

MINISTARSTVO FINANSIJA
Direktorat za politiku
javnih nabavki

Maj, 2019. godine

IZVJEŠTAJ

O JAVNIM NABAVKAMA
U CRNOJ GORI ZA
2018. GODINU

Sadržaj:

1. AKTIVNOSTI U OKVIRU POLITIKE JAVNIH NABAVKI.....	4
1.1 Obuka i sertifikacija službenika za javne nabavke.....	4
1.2 Međuinstitucionalna saradnja i saradnja sa NVO sektorom.....	5
1.3 Međunarodna saradnja i projekti.....	7
1.3.1. Projekti.....	7
1.3.2. Međunarodna saradnja.....	8
1.3.3. GPA.....	9
1.3.4. Aktivnosti na otklanjanju rizika korupcije.....	10
2. AKTIVNOSTI U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EVROPSKOJ UNIJI.....	11
2.1 Poglavlje 5.....	11
2.2 Realizacija Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki.....	12
3. STATISTIČKI DIO O JAVNIM NABAVKAMA.....	14
3.1 Obveznici primjene zakona.....	14
3.2 Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2018 godinu.....	15
3.3 Učešće javnih nabavki u BDP po godinama.....	16
3.4 Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu.....	16
3.5 Uporedni prikaz vrijednosne strukture javnih nabavki po predmetu nabavki.....	18
3.6 Nabavke iznad pragova Evropske unije po predmetu nabavke.....	19
3.7 Javne nabavke po vrstama postupka.....	20
3.8 Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.....	22
3.9 Učešće domaćih i stranih ponuđača.....	25
3.10 Pregled obustavljenih postupaka javnih nabavki.....	25
3.11 Prosječan broj ponuda po zaključenom ugovoru u postupcima javnih nabavki po godinama.....	25
3.12 Portal javnih nabavki.....	26
Zaključne informacije.....	29
Smjernice za unaprjeđenje monitoringa i izvještavanja.....	30
PRILOZI.....	34

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

LIČNA KARTA JAVNIH NABAVKI U CRNOJ GORI (2018. GODINA)				
Opšti podaci	Vrijednost javnih nabavki 449.373.407,93 eura	Broj zaključenih ugovora 100.611	Vrijednost javnih nabavki iznad pragova Evropske unije 136.763.474,94 eura	Udio u BDP-u 11.58%
Vrste postupaka javnih nabavki (udio u vrijednosti)	Otvoreni postupak 79%	Nabavke male vrijednosti 16%	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje 1,33%	Hitne nabavke 3,09%
Udio ponuđača	Domaći ponuđači		Strani ponuđači	
	92.80% vrijednosti		7.20% vrijednosti	
Predmet javne nabavke (vrijednost i udio u ukupnoj vrijednosti)	Robe 198.591,595 eura	Usluge 90.191,618 eura	Radovi 160.590,194 eura	
	44.19%	20.07%	35.74%	
E-nabavke	E-objava / E-tenderska dokumentacija	Broj objava na Portalu 19.062	E-podnošenje ponuda Nije obavezno	IPA 2014 - Projekat „Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori“
Institucije u sistemu javnih nabavki	Ministarstvo finansija, Direktor za politiku javnih nabavki	Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki	Državna revizorska institucija	Uprava za inspeksijske poslove
Učesnici u sistemu javnih nabavki	Broj naručilaca 625		Broj sertifikovanih službenika 559	Broj ponuđača na listi 695
Zakonodavni okvir	Zakon o javnim nabavkama (2011-2017)	15 podzakonskih akata	Nacrt novog zakona – u izradi (usaglašavanje sa EU acquis)	Strategija razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020
Indikatori efikasosti	Broj obustavljenih postupaka 1.192		Prosječan broj ponuda 3.14	

Uvod

Sa ciljem kreiranja osnova za uspješnu politiku javnih nabavki, uz unaprjeđenje regulative i postizanje što veće efikasnosti sa javne strane, monitoring i nadzor poluge su uspješnog sistema javnih nabavki. Težnja implementaciji najvećih standarda zemalja Evropske unije, kontinuirano bi trebala biti praćena i u dijelu izvještavanja. Koncept javnih nabavki baziran je na nužnosti obezbjeđivanja transparentnosti, a preduslov racionalnog fiskalnog odnosa prema javnom novcu jeste obezbjeđivanje osnova za veću konkurenciju u sprovođenju javnih nabavki.

Sama vrijednost javnih nabavki u iznosu od 449,37 miliona eura za 2018. godinu, upućuje na važnost ovog sistema kako u dijelu javne politike, tako i sa aspekta privrede. Posebno je značajan podatak u dijelu kreiranja preduslova za jači ekonomski razvoj, da u sistemu javnih nabavki dominiraju sa preko 90% domaći ponuđači.

Uvažavajući obavezu Ministarstva finansija da politiku javnih nabavki u narednom periodu vodi u skladu sa ostalim strateškim opredjeljenjima svog resora, upućuje da je jasno usmjerenje na veću fiskalnu odgovornost u sistemu javnih nabavki. Ovo je nezaobilazna obaveza naručilaca, a u tom ohrabruje podatak da je u 2018. godini u sistemu javnih nabavki za oko 43,8 miliona eura manja ugovorena vrijednost javnih nabavki u odnosu na procijenjenu vrijednost.

Obezbjeđivanje transparentnosti u svim aspektima javne nabavke uslov je za uspostavljanje efikasnog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori po ugledu na praksu zemalja članica Evropske unije.

Shodno regulatornom okviru naručioci su dužni da prikupljaju i evidentiraju podatke o javnim nabavkama i da svoje izvještaje dostavljaju nadležnom organu za politiku javnih nabavki do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

Za ispravnost i tačnost podataka prikazanih u svojim izvještajima, odgovornost snose naručioci.

Nadležni organ je dužan da na osnovu pojedinačnih izvještaja naručilaca pripremi godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima sa predlogom opštih i pojedinačnih mjera za unaprjeđenje sistema javnih nabavki i dostavi Vladi, najkasnije do 31. maja tekuće godine.

Ključna dokumenta koja su analizirana za izradu ovog Izvještaja su: ***Izvještaji naručilaca, Izvještaj Evropske komisije o napretku, Izvještaj Koordinacionog tijela za implementaciju Strategije razvoja sistema javnih nabavki.***

1. Aktivnosti u okviru politike javnih nabavki

Vršeći poslove u okviru svojih ovlašćenja nadležni organ u kontinuitetu utiče na stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta u Crnoj Gori, uslova za ekonomičnu, efikasnu i transparentnu upotrebu javnih sredstava, konkurentnih i ravnopravnih uslova za sve ponuđače i doprinosi kreiranju zdrave i održive ekonomije. Stoga, zbog same važnosti instrumenata javnih nabavki za kreiranje tržišne ekonomije uloga nadležnog organa je od posebne važnosti.

1.1. Obuke i sertifikacija službenika za javne nabavke

Stručno usavršavanje je jedan od najznačajnijih oblika jačanja kadrovskih kapaciteta svih učesnika u sistemu javnih nabavki. Za zaposlene u institucijama koji obavljaju poslove pripreme propisa, praćenja i nadzora nad njihovom primjenom i zaštite prava u oblasti javnih nabavki neophodno je kontinuirano stručno usavršavanje i osposobljavanje. Ključnu ulogu u stručnom usavršavanju imaju zaposleni u institucijama javnih nabavki, odnosno sertifikovani treneri koji treba da prenesu nova znanja licima koja sprovode javne nabavke kod naručilaca.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki, nadležni organ organizuje i sprovodi na osnovu Zakona o javnim nabavkama, Pravilnika o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki i Programa i načina stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki.

Tabela 1: Evidencija obuka u 2018. godini

Redni broj	Mjesto	Datum	Broj učesnika	Broj izdatih potvrda
1	Podgorica	19.02.2018.	50	7
2	Podgorica	12.03.2018.	45	14
3	Podgorica	03.05.2018.	59	4
4	Podgorica	24.05.2018.	35	10
5	Podgorica	13.06.2018.	26	8
6	Podgorica	09.07.2018.	23	16
7	Podgorica	11.07.2018.	15	-
8	Berane	17.07.2018.	19	-
9	Podgorica	19.07.2018.	7	-
10	Podgorica	03.10.2018.	37	1
11	Berane	18.10.2018.	5	-
12	Podgorica	31.10.2018.	52	33
13	Pljevlja	23-4.10.2018.	11	-
14	Berane	16-7.11.2018.	55	37
15	Podgorica	21.11.2018.	37	1
Ukupno:			476	131

Tokom 2018. godine održano je 15 obuka, ukupan broj službenika koji su pohađali obuku je 476, a izdato je 147 potvrda o završenoj obuci.

Tabela 2: Evidencija o održanom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki u 2018. godini

Evidencija o održanom stručnom ispitu za rad na poslovima javnih nabavki u 2018. godini				
Ispitni rok	Mjesto održavanja	Datum održavanja		Broj lica koja su položila stručni ispit
		Pismeni	Usmeni	
I	Podgorica	26.02.2018.	12.03. 2018.	11
II	Podgorica	03.04. 2018.	24.04. 2018.	15
III	Podgorica	08.06. 2018.	29.06. 2018.	13
IV	Podgorica	23.07. 2018.	31.07. 2018.	3
V	Podgorica	02.10. 2018.	24.10. 2018.	9
VI	Podgorica	04.12. 2018.	24.12. 2018.	22
VII	Podgorica	25.12. 2018.	31.12. 2018.	7
Ukupno:				80

Tokom 2018. godine održano je 7 rokova za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki, na kojima je prijavljeno 130 kandidata. Broj kandidata koji su položili stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki u 2018. godini je 80, dok je za period od 2012 do 2018. godine ukupan broj sertifikovanih službenika 559.

Imajući u vidu da je program obuke i sertifikacije službenika za javne nabavke započeo još 2012. godine i da je do danas veliki broj službenika prošao program obuke i sertifikacije, primjetno je da je stepen zainteresovanosti za ovu vrstu stručnog osposobljavanja i usavršavanja konstantan. U prilog tome govori i činjenica da se kao kandidati za polaganje stručnog ispita prijavljuju i predstavnici privatnog sektora, a ne samo službenici za javne nabavke, što ukazuje na važnost usavršavanja i unaprjeđenja znanja u oblasti javnih nabavki.

1.2. Međuinstitucionalna saradnja i saradnja sa NVO sektorom

Jedna od aktivnosti koje je nadležni organ, između ostalog, sprovodio u toku 2018. godine je međuinstitucionalna saradnja koja se ogleda kroz potpisivanje memoranduma sa Institutom za standardizaciju u svrhu razvoja kvalitetnog sistema javnih nabavki, Agencijom za sprječavanje korupcije i Privrednom Komorom.

Potpisnici Memoranduma su saglasni da se saradnja ostvaruje kroz:

- preventivne aktivnosti sa ciljem ostvarivanja anikorupcijskog pravila i sprječavanja sukoba interesa; iniciranje izmjena i dopuna i donošenja propisa u oblasti javnih nabavki uz učešće predstavnika preduzeća;

- dostavljanje mišljenja o primjeni propisa i analize efekata Zakona o javnim nabavkama i njegovog uticaja na poslovanje preduzeća;
- zajedničko organizovanje i podršku organizaciji seminara, okruglih stolova i drugih stručnih skupova sa ciljem uvođenja dobre prakse u javnim nabavkama; pripremu i promovisanje inovativnih javnih nabavki;
- izradu i distribuciju različitih publikacija i drugog informativnog materijala u cilju podizanja nivoa informisanosti obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama o svim fazama njihovog postupka, te druge oblike saradnje od zajedničkog interesa.

Nadležni organ je tokom 2018. godine, saradnju sa civilnim sektorom ostvario putem aktivnog učešća na panel diskusijama i konfrencijama, od kojih izdvajamo:

- panel diskusiju na temu „Ka boljem regulisanju javnih i tajnih nabavki u sektoru bezbjednosti“ koju je organizovala NVO Institut alternativa,
- konferenciju povodom Međunarodnog dana prava na Slobodan pristup informacijama na temu „Otvorenost institucija - izvršna vlast u Crnoj Gori i regionu“ u organizaciji CDT-ea
- konferenciju na temu „Povjerljive nabavke-javne, a tajne“ u organizaciji Instituta alternativa.

U skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama nadležni organ je u 2018. godini postupio u skladu sa propisima i rokovima po 20 podnijetih zahtjeva za slobodan pristup informacijama od strane NVO – sektora.

U toku 2018. godine, nadležni organ je pružao informacije o svim pitanjima koja su imala pažnju nevladinog sektora, od kojih izdvajamo:

- informacije o broju dostavljenih Izveštaja o javnim nabavkama od strane obveznika primjene Zakona,
- informacije o usvojenim zahtjevima za sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje,
- informacije o broju organizovanih stručnih ispita iz oblasti javnih nabavki za zaposlene koji učestvuju u procesu javnih nabavki i broju kandidata koji su položili stručni ispit.

Tabela 3: Uporedni prikaz postupanja po zahtjevima NVO sektora

	Ukupan broj podnijetih zahtjeva	Ukupna broj usvojenih /djelimično usvojenih rješenja	Ukupan broj odbijenih rješenja	Ukupan broj datih obavještenja	Ukupan broj proslijeđenih zahtjeva na nadležnost UzIP
2016	109	4/2	3	35	65
2017	59	3/5	6	45	0
2018	20	2	4	14	0

Podaci iz tabele 3 pokazuju postupanje nadležnog organa po zahtjevima za slobodan pristup informacijama koji su podnijeti od strane NVO sektora. Nadležni organ kontinuirano sprovodi kampanju o jačanju javne svijesti i značaju transparentnog sistema javnih nabavki sa ciljem blagovremenog informisanja javnosti u ovoj oblasti. Zahvaljujući većoj dostupnosti i transparentnosti relevantnih informacija koje se odnose na oblast javnih nabavki smanjen je broj podnijetih zahtjeva za slobodan pristup informacijama u 2018. godini u odnosu na prethodne godine.

1.3. Međunarodna saradnja i projekti

1.3.1. Projekti

➤ Unaprjeđenje i jačanje institucionalnog sistema i pravnog okvira u oblasti javnih nabavki i državne pomoći

Implementacijom IPA 2014 projekta “Unaprjeđenje i jačanje institucionalnog sistema i pravnog okvira u oblasti javnih nabavki i državne pomoći”, koji ima dvije komponente državna pomoć i javne nabavke, 19. septembra 2018. godine potpisan je Ugovor sa EUROSUPPORT-FINEEUROP SUPPORT ugovorene vrijednosti u iznosu od 870.000,00 eura. Navedenim ugovorom definisan je rok implementacije u trajanju od dvije godine.

U okviru komponente javnih nabavki, implementiraće se sljedeće aktivnosti:

- dalja harmonizacija Zakona o javnim nabavkama i podzakonskih akata sa relevantnim Direktivama Evropske unije;
- izrada priručnika, smjernica i drugih uputstava za implementaciju novog zakonodavstva;
- obuka u oblasti javnih nabavki i podrška nadležnom organu;
- kampanja za podizanje javne svijesti.

Ova četiri seta projektnih aktivnosti rezultiraće značajnim unaprjeđenjem sveukupnog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori kroz usvajanje Zakona o javnim nabavkama i pratećih implementacionih akata. Na dalje projekat će doprinijeti izradi priručnika, smjernica i drugih uputstava za implementaciju novog zakonodavstva, izradu programa obuka u skladu sa potrebama korisnika nakon čega će biti obučeni predavači koji će pružati obuku za oko 400 pripadnika određenih ciljnih grupa iz oblasti javnih nabavki, na centralnom i lokalnom nivou, kao i za privredni sektor, zatim olakšavanje komunikacije između relevantnih institucija u oblasti javnih nabavki.

➤ Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori

Projekat „Implementacija elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj Gori“ koji se finansira u okviru IPA 2014 pomoći Evropske unije, započeo je 01.12.2018. godine, potpisivanjem ugovora o implementaciji elektronskog sistema javnih nabavki u Crnoj

Gori sa prvorangiranim ponuđačem. U toku je početna faza projekta koja traje 6 mjeseci.

Važan segment razvoja e-uprave predstavlja uspostavljanje sistema elektronskih javnih nabavki koji se koristi kao alat za unaprjeđenje efikasnosti procesa nabavke roba, usluga i radova, te ostvarivanje ušteda u javnom sektoru. Konkretnije, e-nabavka podrazumijeva uvođenje elektronskih procesa kao podrške različitim fazama nabavnog procesa i sastoje se od sljedećih modula: prije dodjele javne nabavke (e-objave; e-tenderska dokumentacija; e-podnošenje ponuda; e-pregled i ocjena ponuda; e-dodjela javne nabavke) i postupak poslije dodjele javne nabavke (e-narudžbe; e-računi i e-plaćanja).

Paralelno sa pomenutim modulima, e-nabavke se upotpunjuju različitim mehanizmima i alatima. Jedan od njih je i e-katalog (E-Catalogues), koji podrazumijeva elektronsku formu ponude za određene vrste postupaka. E-aukcija (E-Auction) je mehanizam pomoću kojeg se može završiti postupak e-nabavke.

E-nabavke nijesu samo važan segment reforme e-uprave unutar Evropske unije, nego je njihov razvoj i nivo usklađenosti predmet monitoringa i evaluacije izvještaja o napretku na tranzicionom putu Crne Gore prema članstvu.

Projekat će trajati oko 36 mjeseci i struktuiran je od Akcionog plana koji sadrži set aktivnosti od interoperabilnosti sistema do treninga i drugih aktivnosti.

U skladu sa predviđenom dinamikom projekta očekuje se da će se Pilot faza elektronskog sistema uspostaviti od 01.01.2020. godine i trajati do 01.09.2020. godine, kada će sistem e-nabavki postati operativan.

1.3.2. Međunarodna saradnja

Predstavnici nadležnog organa učestvovali su na regionalnoj radionici o javnim nabavkama za zemlje srednje i istočne Evrope i zemlje Centralne Azije, u organizaciji Svjetske trgovinske organizacije (WTO) zajedno sa Razvojnim programom Ujedinjenih nacija (UNDP), Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD) i Vladom Republike Moldavije, koja je održana u Moldaviji u periodu od 22. do 25.10.2018. godine. Cilj radionice je bio osigurati razmjenu informacija i iskustava o politikama i izazovima u ovoj oblasti i istražiti pogodnosti digitalnih metodologija primjenjivih u oblasti javnih nabavki. Diskusije su se vodile i o uticaju javnih nabavki na mala i srednja poduzeća te antikoruptivnim pravilima.

U periodu od 08. do 10.05.2018. godine u Bukureštu (Rumunija) je održan 14. PRIMO (Procurement Integrity Management and Openness) forum u organizaciji Svjetske banke i Vlade Rumunije na temu „Inovacije u nabavkama i strategija nabavki“, na kome su učestvovali i predstavnici nadležnog organa. Forum je bio tematski podijeljen na nekoliko cjelina: politika inovacija u nabavkama, nabavka inovacija u Evropi, zaštita

podataka i elektronska sredstva nabavke, izgradnja kapaciteta i poboljšanje sistema javnih nabavki, izazovi i preporuke u oblasti strategije i inovacija. Takođe, jedan od ciljeva ovog foruma bila je i globalna saradnja i umrežavanje nadležnih organa u oblasti javnih nabavki.

U organizaciji OECD/SIGMA-e i nadležnog organa u periodu od 13. do 14. juna 2018. godine u Bečićima, organizovana je Osma IPA Regionalna konferencija o javnim nabavkama za Zapadni Balkan i Tursku. U okviru konferencije posebna pažnja je bila usmjerena na teme vezane za prilagođavanje sistema javnih nabavki sa međunarodnom praksom, praktična iskustva implementacije na nacionalnom nivou i buduća dešavanja zakonskog okvira o javnim nabavkama, najnovija postignuća i izazovi u reformama javnih nabavki i najskorije studije SIGMA-e o ključnim pitanjima u javnim nabavkama, okvirni sporazumi i izbor privrednih subjekata u praksi sa komparativnom analizom nacionalnih primjera iz Evropske unije.

Učešće predstavnika nadležnog organa na međunarodnim konferencijama je važno u cilju jačanja imidža institucija u sistemu javnih nabavki i u daljem usavršavanju u ovoj oblasti kroz razmjenu iskustava iz prakse Evropskih institucija i drugih nadležnih organa.

1.3.3. Sporazum o vladinim javnim nabavkama (GPA)

U skladu sa obavezama preuzetim članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i politikom otvorenog tržišta, Crna Gora je u oktobru 2013. godine otpočela aktivnosti u pregovaračkom procesu na pristupanju Sporazumu o vladinim nabavkama (GPA).

Crna Gora je predajom ratifikacionih instrumenata jula 2015. godine, postala punopravna članica Sporazuma o vladinim nabavkama čime je ispunjena važna međunarodna obaveza.

Cilj GPA-a je upostavljanje multilateralnog okvira uravnoteženih prava i obaveza u vezi sa javnim ugovorima s ciljem postizanja liberalizacije i širenje svjetske trgovine. GPA se primjenjuje na ugovore iznad određenih pragova u GPA-u.

Obaveze Crne Gore kao članice GPA su:

- obavještavanje članica o mogućim izmjenama zakonodavstva;
- statističko izvještavanje o postupcima javnih nabavki iznad pragova;
- aktivno učešće u radnim tijelima Sekretarijata.

Pregled trgovinskih politika – TPR (Trade Policy Review) jedna je od funkcija STO-a definisana članom III STO Sporazuma. Sprovodi se periodično u skladu sa principom transparentnosti, a prema unaprijed utvrđenoj proceduri sa ciljem praćenja primjene obaveza koje proizlaze iz relevantnih sporazuma i onih koje su preuzete u pristupnim pregovorima. Tokom 2018. godine, u cilju sprovođenja pregleda, osnovano je Tijelo za

praćenje trgovinskih politika, čiji su članovi između ostalih relevantnih institucija i predstavnici nadležnog organa.

Predstavnici nadležnog organa su izvještavali, pripremali informacije, dostavljali komentare i prisustvovali radnim sastancima sa ekspertima STO-a za oblast javnih nabavki, sa ciljem izvještavanja o stanju u oblasti javnih nabavki u Crnoj Gori.

Pregled Trgovinskih Politika je jedna od najznačajnijih aktivnosti nakon pristupanja Crne Gore STO-u.

1.3.4. Aktivnosti na otklanjanju rizika korupcije

Sistem javnih nabavki nastoji da obezbijedi efikasnu prevenciju korupcije i da omogućiti lakše sankcionisanje u slučaju pojave iste. Institucionalni antikorupcijski okvir u Crnoj Gori razvijao se postepeno osnivanjem više organa i tijela za preventivno djelovanje protiv korupcije. Nadležni organ u koordinaciji sa institucijama koje se bave preventivnim antikorupcijskim aktivnostima efikasno obezbjeđuje prevenciju korupcije i omogućava njeno lakše sankcionisanje. Čl. 15,16,17 i 18 Zakona o javnim nabavkama („Sl.list CG“, br. 42/11, 57/14, 28/15 i 42/17) uređena je antikorupcijska politika i politika sprječavanja sukoba interesa i mjere za efikasno suzbijanje i preventivu postojanja ovih slučajeva u oblasti javnih nabavki. U cilju veće dostupnosti građanima, otvorena je telefonska linija posredstvom koje se građani mogu obratiti ovlašćenom službeniku radi prijave korupcije, dobijanja informacija i pravnih savjeta.

Nadležni organ je, u cilju prevencije korupcije, sačinio Plan integriteta za 2018. godinu. Shodno zakonskoj obavezi naručioci su dužni da vode evidenciju o kršenju antikorupcijskih pravila i na osnovu iste sačine izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila koji do 31. decembra tekuće godine dostavljaju nadležnom organu. Izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama sačinjavaju u skladu sa pravilnikom o izmjenama pravilnika o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila („Sl. list“ br. 56/15). U toku 2018. godine nadležnom organu prijavljena su 2 slučaja sa elementima korupcije i 4 sa elementima sukoba interesa u oblasti javnih nabavki a prijave su proslijeđene Upravi za inspekcijske poslove na dalju nadležnost.

2. Aktivnosti u procesu pridruživanja Evropskoj uniji

2.1. Poglavlje 5: Javne nabavke

Pravila Evropske unije obezbjeđuju da su nabavke javnog sektora roba, usluga i radova u svakoj Državi članici transparentne i otvorene za sva preduzeća iz Evropske unije na osnovu nediskriminacije i jednakog tretmana. Crna Gora ostaje umjereno spremna u pogledu javnih nabavki.

Shodno izvještaju o napretku Evropske komisije za 2018. godinu, a shodno obavezama Crne Gore u okviru pregovaračkog poglavlja 5, preporuke za unaprjeđenje politike javnih nabavki odnose se na sljedeće:

- usvajanje i implementacija zakonodavstva koje je usklađeno sa relevantnim direktivama Evropske unije o javnim nabavkama iz 2014. godine, uključujući i javno-privatno partnerstvo;
- sprovođenje detaljnog i sveobuhvatnog sistema e-nabavki;
- poboljša funkcionisanje sistema pravne zaštite, uključujući i pravnu zaštitu za postupke javno-privatnog partnerstva, uz unaprjeđenje administrativnih kapaciteta i linformacione infrastrukture Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki.

Dalje preporuke Evropske komisije odnose se na sistem monitoringa sistema javnih nabavki, sa stavom da je Crnoj Gori potrebno poboljšanje sistema upravljanja podacima i izvješavanja kako bi se pratio kompletan ciklus nabavke i sistem učinio lakšim za korišćenje.

Planirane aktivnosti nadležnog organa za politiku javnih nabavki, a shodno ispunjavanju navedenih obaveza su sljedeće:

- Nakon institucionalnih promjena u sistemu javnih nabavki početkom 2019. godine, nadležni organ planira da do kraja juna 2019. godine usvoji novi Zakon o javnim nabavkama koji će u potpunosti biti usklađen sa direktivama Evropske unije iz 2014. godine (Direktivom 2014/24/EU o javnoj nabavci i o stavljanju van snage Direktive 2004/18/EZ, Direktivom 2014/25/ EU o nabavkama od strane subjekata u sektoru vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, Direktivom o pravnoj zaštiti u postupcima javnih nabavki 2007/66/EK);

- U toku je rad na Akcionom planu – Agendi reformi u oblasti javnih nabavki i javno-privatnih partnerstava za period jun 2019 - decembar 2020. godine, čime će se odgovoriti na obaveze preuzete Pregovaračkim poglavljem 5 i stvoriti osnova za izradu nove Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2020-2024. godine, čija je priprema planirana krajem 2020. godine;
- Pripremljen je Predlog zakona o javno-privatnom partnerstvu, predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, u skladu sa zahtjevima iz Poglavlja 5, kroz implementiranje standarda Evropske unije i norme relevantnih direktiva;
- Paket zakona koji su pred usvajanjem – Zakon o javnim nabavkama, Zakon o javno-privatnom partnerstvu i Izmjene i dopune Zakona o koncesijama biće u potpunosti usklađeni sa Direktivom 2014/23/EU o dodjeli ugovora o koncesiji, Direktivom 2014/24/EU o javnoj nabavci i o stavljanju van snage Direktive 2004/18/EZ i Direktivom 2014/25/ EU o nabavkama od strane subjekata u sektoru vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, što će poboljšati pregovaračku poziciju Crne Gore u ispunjavanju mjerila iz Pregovaračkog poglavlja 5 – Javne nabavke;
- U toku je implementacija IPA projekta „Uvođenje e-nabavki u Crnoj Gori“ za koji je ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem potpisan u decembru 2018. godine. Sistem elektronskih javnih nabavki, čije uspostavljanje garantuje potpunu primjenu postupaka i tehnika iz direktiva Evropske unije je u fazi izrade i očekuje se da pilot faza projekta započne od januara 2020. godine. U skladu sa Projektnim zadatkom, puna operativnost sistema e-nabavki planirana je za septembar 2020. godine.

2.2. Realizacija Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja javnih nabavki

Vlada Crne Gore je 28. decembra 2015. godine usvojila Strategiju razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 godine sa Akcionim planom za njeno sprovođenje. Strategijom i godišnjim akcionim planovima određeni su planovi, aktivnosti i vremenski okvir u kojem država Crna Gora planira da se potpuno usaglasa sa zahtjevima iz pravnih tekovina Evropske unije u oblasti javnih nabavki, što uključuje pravilan i potpun prenos pravnih tekovina, te tako druga faza procesa potpunog usklađivanja obuhvata donošenje novog Zakona o javnim nabavkama i Zakona o javno privatnom partnerstvu.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u Crnoj Gori ima ukupno 56 aktivnosti od čega je za 2018. godinu:

- 15 mjera realizovano u cjelosti,
- 32 mjera se realizuje u kontinuitetu,
- 4 mjere su djelimično realizovane,
- 5 mjera nije realizovano.

Na osnovu analize uspješnosti izvršenja Akcionog plana za 2018. godinu, može se zaključiti da je veći dio definisanih aktivnosti realizovano na utvrđen način i u predviđenom roku.

Izveštajem Koordinacionog tijela je dat pregled drugih aktivnosti u izvještajnom periodu u cilju isticanja najvažnijih elemenata vezanih za pravnu tekovinu i njenu implementaciju. Takođe, izveštaj sadrži ključne izazove i planirane aktivnosti, finansijske posljedice, saradnju ključnih institucija u sistemu javnih nabavki sa ciljem da se kroz obezbjeđenje kvalitetnijeg procesa donošenja odluka, ispune obaveze koje proističu iz pregovaračkog Poglavlja 5 i drugim poglavljima za one mjere koje su povezane sa procesom javnih nabavki.

U skladu sa Programom ekonomskih reformi Crne Gore za period 2019-2021 i novim zahtjevima uslovljenim promjenama u institucionalnom i zakonskom okviru javnih nabavki, planiran je rad na Akcionom planu – Agendi reformi u oblasti javnih nabavki i javno-privatnog partnerstva za period jun 2019 - decembar 2020. godine.

3. Statistički dio izvještaja o javnim nabavkama

U ovom dijelu izvještaja dat je detaljan prikaz nacionalnog sistema javnih nabavki sa kvantitativnog aspekta procjene i ocjenjivanja sistema javnih nabavki. Podaci koji su prikazani u ovom izvještaju su rezultat prikupljenih podataka od strane naručilaca koji su dužni voditi evidencije, obrađivati podatke i dostavljati izvještaj u elektronskoj i pisanoj formi, na osnovu kojeg nadležni organ sačinjava ukupni godišnji izvještaj o javnim nabavkama. Ovaj dio izvještaja sadrži sveobuhvatne informacije, rangirane po prioritetima u želji da se ciljevi politike u javnim nabavkama mjere na kvantitativan, pouzdan i uporediv način, za pojedine segmente i na period od tri godine.

3.1. Obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama

U 2018. godini 625 obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama je evidentirano na Listi obveznika primjene ovog zakona, od čega 469 ili 75,04 % čine državni organi, organi lokalne samouprave i javne službe, 144 ili 23,04 % privredna društva koja vrše poslove od javnog interesa, 12 ili 1,92 % privredna društva koja obavljaju djelatnost u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja.

Indikativna lista je utvrđena na osnovu člana 2 Zakona o javnim nabavkama koju nadležni organ priprema i objavljuje na svojoj internet stranici.

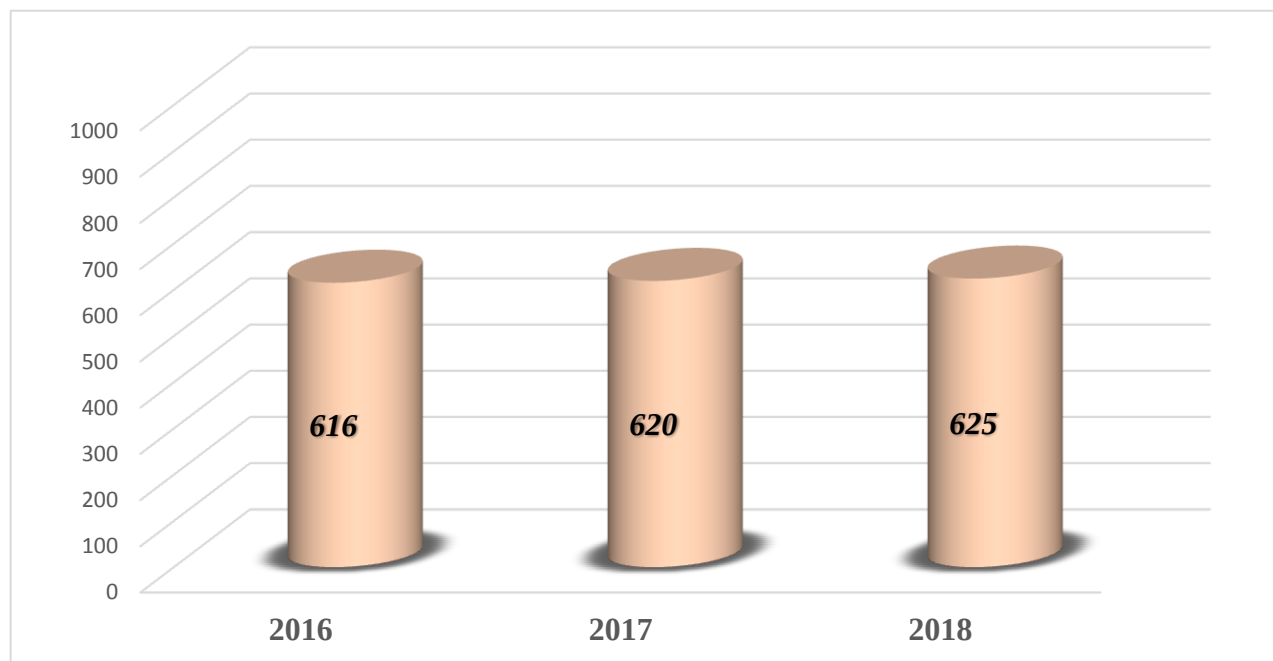
Status obveznika primjene definisan je ispunjenjem uslova propisanim Zakonom, a ne u zavisnosti od toga da li se nalazi na listi obveznika. Stoga, u slučaju da se određeni državni organ, organ lokalne samouprave ili privredno društvo ne nalazi na ovoj listi, a ispunjava uslove, odgovoran je da primjenjuje Zakon o javnim nabavkama. Neprimjenjivanje ovog zakona ima za posljedicu prekršajnu i drugu odgovornost.

Tabela 4: Obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama

Redni broj	Grupa obveznika	Broj obveznika	Procentualn o učešće (%)
1.	Državni organi, organi jedinice lokalne samouprave i javne službe - (član 2 stav 1 tačka 1)	469	75.04
2.	Privredna društva koja vrše poslove od javnog interesa - (član 2 stav 1 tačka 2)	144	23.04
3.	Privredna društva koja obavljaju djelatnost u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja - (član 2 stav 1 tačka 3)	12	1.92
Ukupno:		625	100

U navedenoj tabeli prikazana je grupa, broj i procentualno učešće obveznika primjene sa zakonskim osnovom na osnovu kojeg su dužni primjenjivati Zakon.

Grafikon 1: Uporedni pregled broja obveznika za period 2016-2018. godine

Uvidom u liste obveznika primjene Zakona za period 2014-2018. godine uglavnom je kontinuiran broj obveznika.

3.2. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2018. godinu

Obveznici primjene Zakona o javnim nabavkama u 2018. godini ugovorili su ukupno **535.112.568,90 eura** za nabavku roba, usluga i radova.

Tabela 5: Uporedni pregled ugovorenih javnih nabavki i nabavki po godinama

Godina	Ukupna vrijednost javnih nabavki	Ukupna vrijednost nabavke struje i uglja	Ukupna vrijednost nabavki
2016	376.902.180,08 eura	70.837.042,28 eura	447.739.222,36 eura
2017	450.966.606,78 eura	71.670.353,83 eura	522.636.960,61 eura
2018	449.373.407,93 eura	85.739.160,97 eura	535.112.568,90 eura

Ukupna vrijednost javnih nabavki u gore prikazanoj tabeli odnosi se na vrijednost javnih nabavki sprovedenih primjenom postupaka javnih nabavki, nabavki male vrijednosti i hitnih nabavki, dok se ukupna vrijednost nabavki odnosi na zbir vrijednosti javnih

nabavki i vrijednosti nabavke struje i uglja. Prikazana tabela 5 ukazuje da je ukupna vrijednost nabavki u 2018. godini veća u odnosu na 2017. godinu za 1.18%, a u odnosu na 2016. godinu za 8.88%. Ukupna vrijednost javnih nabavki u 2018. godini je neznatno manja u odnosu na 2017. godinu za 0.18%, dok je u odnosu na 2016. godinu veća za 8.78%.

3.3. Učešće nabavki i javnih nabavki u BDP po godinama¹

Učešće nabavki i javnih nabavki predstavljaju veliki dio BDP u Crnoj Gori, te je učešće nabavki u BDP u 2018. godini iznosilo 11.58 %, dok je učešće javnih nabavke u istom u navedenom periodu iznosilo 9.7%.

Tabela 6: Učešće nabavki u ukupnom BDP po godinama

2016.	2017.	2018.
11.77%	12.33%	11.58%

U tabeli 6 predstavljen je uporedni prikaz učešća nabavki u BDP za protekle tri godine i na osnovu iste jasno je da je za navedeni period učešće na nivou prosjeka.

Tabela 7: Učešće javnih nabavki u ukupnom BDP po godinama

2016.	2017.	2018.
9.90%	10.64%	9.7%

Učešće javnih nabavki u BDP u 2018. godini iznosilo je 9.7%, što je neznatno manje u odnosu na prethodne godine.

3.4. Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu

Prilikom pokretanja postupka nabavke roba, usluga ili radova Zakon o javnim nabavkama omogućava naručiocima da sami odluče da li će koristiti otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, konkurs, nabavke male vrijednosti i hitne nabavke. Naručilac može, bez sprovođenja postupaka iz člana 20 ovog zakona, da sprovede hitnu nabavku u cilju otklanjanja i sprečavanja opasnosti od nepredviđenih događaja na koje naručilac nije mogao ili ne može da utiče, otklanjanja posljedica tih nepredviđenih događaja, ugroženosti zdravlja i života građana, ako nije u mogućnosti da sprovede postupak javne nabavke i postupi u rokovima određenim ovim zakonom.

Na nabavke male vrijednosti primjenjuje se postupak koji utvrdi naručilac posebnim aktom, uz poštovanje načela javnih nabavki.

¹ BDP za 2018. godinu iznosi 4.619.081.000,00 eura (preliminarni podaci).

Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i njegova ograničenost u primjeni predviđeni su Zakonom o javnim nabavkama i može se sprovesti samo uz prethodnu saglasnost nadležnog organa. Zakonodavac je ocijenio da će na taj način uticati na povećanje transparentnosti postupaka javnih nabavki kao jednog od ključnih principa i smjernica sistema javnih nabavki.

Shodno Zakonu o javnim nabavkama izveštavanje o sprovedenim postupcima javnih nabavki naručioci vrše po obrascima koje je propisalo Ministarstvo finansija Pravilnikom o izveštaju o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, nabavkama male vrijednosti i hitnim nabavkama, a koji sadrži:

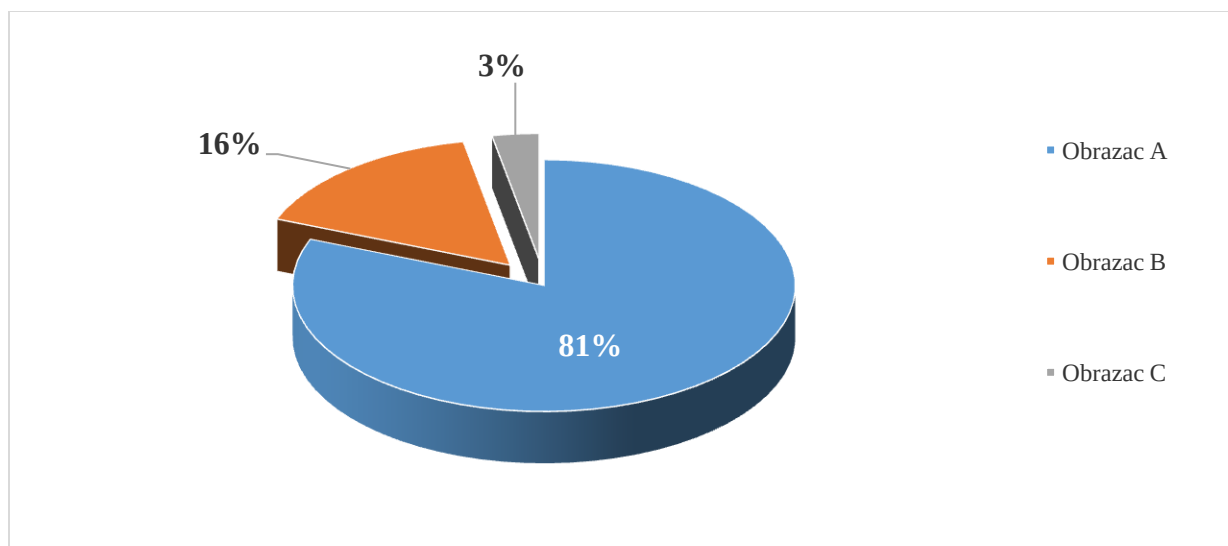
- Izveštaj o sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama - Obrazac A (otvoreni, ograničeni, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i konkurs);
- Izveštaj o sprovedenim nabavkama male vrijednosti - Obrazac B;
- Izveštaj o sprovedenim hitnim nabavkama - Obrazac C.

Tabela 8: Pregled ugovorenih javnih nabavki za period od 01.01.2018. godine do 31.12.2018. godine

Ugovorene javne nabavke	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
Obrazac A	3.771	364.782.721,50 eura
Obrazac B	94.922	70.685.727,24 eura
Obrazac C	1.918	13.904.959,19 eura
Ukupno:	100.611	449.373.407,93 eura

U 2018. godini naručioci su zaključili 3771 ugovora o javnoj nabavci koji su prikazani u Obrascu A u iznosu od 364.782.721,50 eura, a za nabavke male vrijednosti (Obrazac B) 94922 ugovora u iznosu od 70.685.727,24 eura i za hitne nabavke (Obrazac C) 1918 ugovora vrijednosti 13.904.959,19 eura.

Grafikon 2: Prikaz ugovorenih javnih nabavki

Grafikon 2 prikazuje primjenu postupaka iz Obrazca A od 81%, nabavki malih vrijednosti 16 % i primjena hitnih nabavki od 3% od ukupno ugovorenih javnih nabavki.

3.5. Uporedni prikaz vrijednosne strukture javnih nabavki po predmetu nabavki

U tabeli koja slijedi dat je pregled vrijednosti ugovora za robe, usluge i radove zaključenih primjenom postupaka javnih nabavki za period 2016-2018 godina.

Tabela 9: Ugovorene javne nabavke po vrsti predmeta

	Vrsta predmeta javne nabavke	Ugovorena vrijednost
2016	Robe	219.652.414,02 eura
	Usluge	72.341.769,66 eura
	Radovi	155.745.038,68 eura
2017	Robe	310.167.829,78 eura
	Usluge	82.249.090,34 eura
	Radovi	130.220.040,49 eura
2018	Robe	198.591.595,34 eura
	Usluge	90.191.618,03 eura
	Radovi	160.590.194,56 eura

Analiza ove tabele nam ukazuje da je trend nabavke robe, radova i usluga za posmatrane godine različit, tako da imamo npr. za 2018. godinu zabilježenu najveću ugovorenu vrijednost u odnosu na prethodne godine za radove koja iznosi 160.590.194,56 eura što je povećanje u odnosu na prethodnu 2017. godinu, za oko 10.44%.

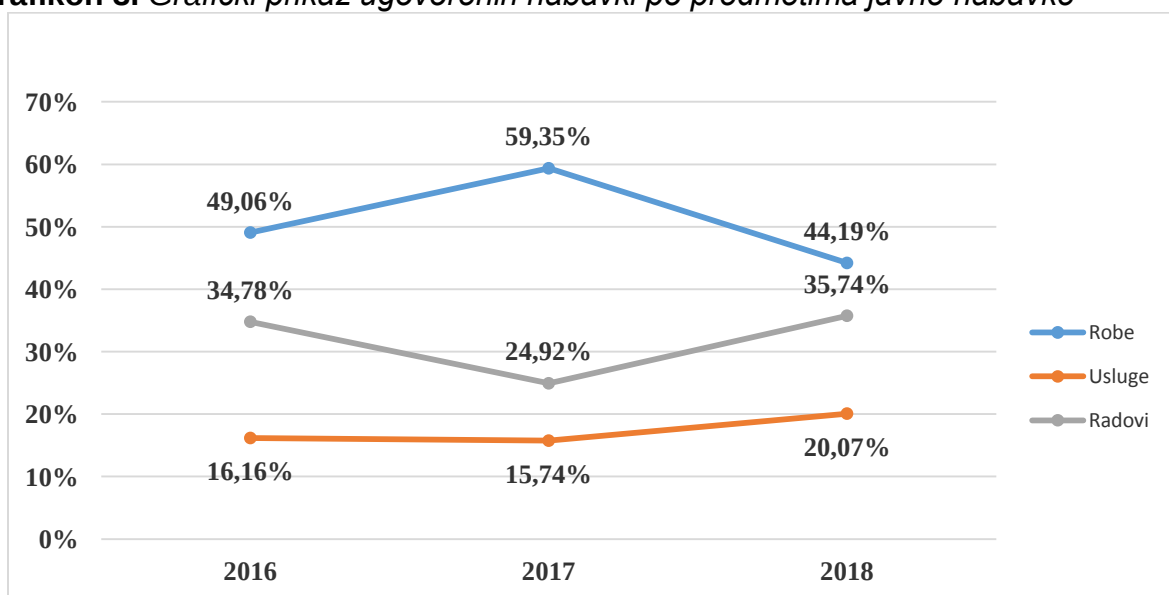
Navedeno povećanje ugovorene vrijednosti radova proističe iz razloga većeg infrastrukturnog ulaganja tokom 2018. godine u odnosu na period prikazan u tabeli 9.

Tabela 10: Uporedni godišnji pregled vrijednosti javnih nabavki po predmetima javne nabavke izražene u procentima

Godina	Predmet javne nabavke		
	Robe	Usluge	Radovi
2016	49.06 %	16.16 %	34.78 %
2017	59.35%	15.74%	24.92%
2018	44.19%	20.07%	35.74%

U 2018. godini u ukupnom broju objavljenih ugovora robe učestvuju u ukupnom iznosu od 198.591.595,34 eura, usluge sa 90.191.618,03 eura, a radovi sa 160.590.194,56 eura, dok je procenat vrijednosti za robe 44.19%, za usluge 20.07% i za radove 35.74%.

Grafikon 3. Grafički prikaz ugovorenenih nabavki po predmetima javne nabavke

Kretanje ugovorenenih javnih nabavki po predmetima nabavke predstavljeno je Grafikonom 3. Može se zaključiti da nabavke radova u 2018. godinu imaju povećanje za 10.82% u odnosu na 2017. godinu, takođe, nabavke usluga u 2018. godini imaju povećanje za 4,33% u odnosu na 2017. godinu, dok nabavke roba u 2018. godini bilježe pad za 15.16% u odnosu na 2017. godinu.

3.6. Nabavke iznad pragova Evropske unije po predmetima javne nabavke

U tabeli koja slijedi dat je ukupan broj ugovora i procijenjena vrijednost po predmetima javne nabavke koje su iznad pragova Evropske unije za 2018. godinu.

Tabela 11: Ukupan broj i vrijednost postupaka iznad pragova Evropske unije²

	Predmet nabavke	Broj ugovora	%	Procijenjena vrijednost izražena u eurima	%
2016	Robe	186	40,88%	150.780.248,14	28,66%
	Usluge	75	16,48%	21.963.561,85	4,18%
	Radovi	3	0,66%	44.060.000,00	8,38%
2017	Robe	66	14,51%	95.996.959,35	18,25%
	Usluge	23	5,05%	20.403.164,00	3,88%
	Radovi	5	1,10%	56.090.000,00	10,66%
2018	Robe	57	12,53%	80.165.905,95	15,24%
	Usluge	35	7,69%	15.697.568,99	2,98%
	Radovi	5	1,10%	40.900.000,00	7,77%

Analizom Tabele 11 jasno se uočava da je broj ugovora iznad pragova Evropske unije u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu veći za 1.57%. U 2018. godini broj ugovora za nabavku roba koji su iznad pragova Evropske unije je znatno veći od broja zaključenih ugovora za nabavku radova.

3.7. Javne nabavke po vrstama postupaka

Konkurentni i transparentni postupci (otvoreni, ograničeni, pregovarački sa prethodnim objavljivanjem poziva i konkurs) pomažu javnim subjektima da nabavljaju robe, usluge i radove boljeg kvaliteta za nižu cijenu. Primjena adekvatnih postupaka javnih nabavki i velika konkurencija umanjuje cijene javnih ugovora. Rezultat toga je da se novac poreskih obveznika efikasnije troši, podstiče se ekonomski razvoj i obezbjeđuje veća konkurentnost.

Tabela 12: Pregled Ugovora po vrstama postupka i predmetima javne nabavke sa procijenjenom i ugovorenom vrijednošću

Obrazac A	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj postupaka	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost izražena u eurima	Ugovorena vrijednost
	Otvoreni postupak	robe	1.307	2.022	166.548.015,65	154.531.229,36
		usluge	996	1.257	61.966.208,47	56.175.945,10
		radovi	335	430	170.829.953,21	145.029.394,19

² Pragovi EU za 2018 godinu su: 443.000,00 evra za robe i usluge i 5.548.000,00 evra za radove

	Ograničeni postupak	robe	/	/	/	/
		usluge	6	6	1.776.890,00	1.715.989,40
		radovi	2	2	265.000	248.958,62
	Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	robe	3	4	360.000,00	329.610,08
		usluge	2	2	633.000,00	632.996,98
		radovi	/	/	/	/
	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	robe	10	10	3.309.105,54	3.283.221,57
		usluge	21	25	1.128.683,57	1.121.238,17
		radovi	7	7	1.610.650,00	1.609.091,28
	Dodjela javne nabavke konkursom	robe	/	/	/	/
		usluge	3	6	105.060,00	105.046,75
		radovi	/	/	/	/
	Ukupno:		2.692	3.771	408.532.566,44	364.782.721,50

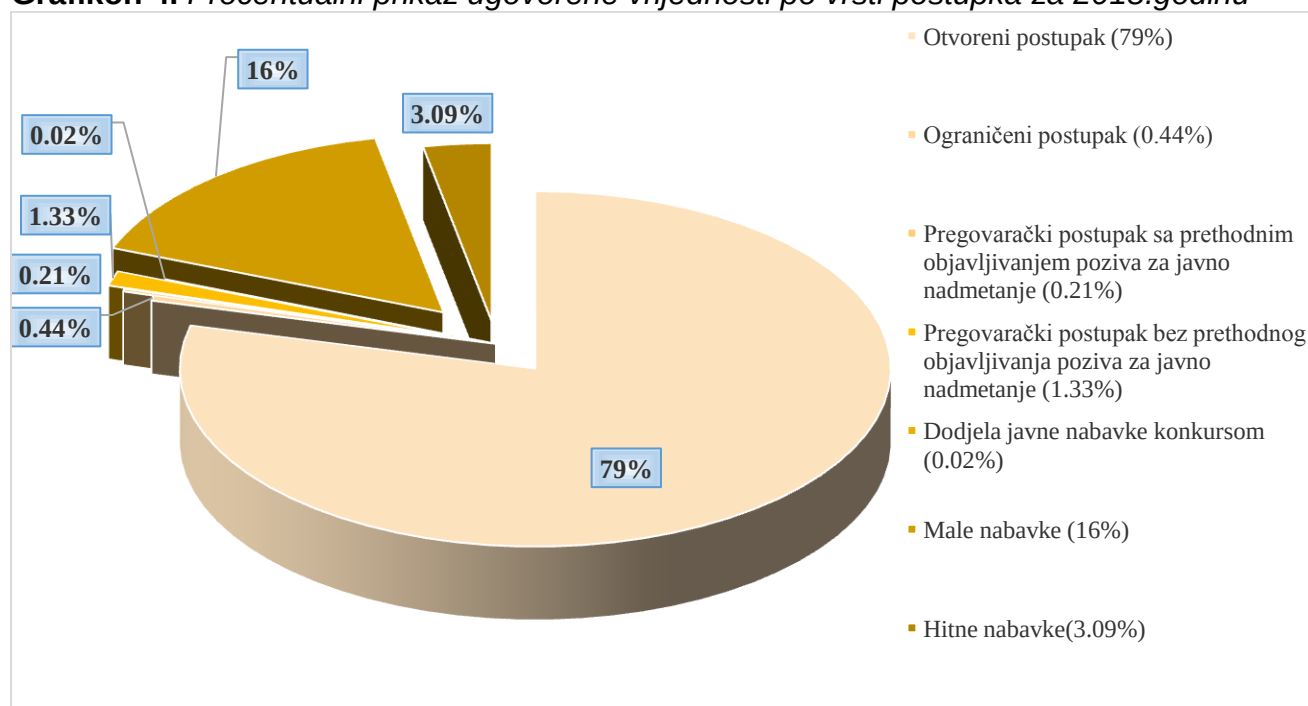
Podaci iz tabele 12 pokazuju da je najveći broj postupaka sproveden putem otvorenog postupka, koji je najtransparentiji i može ostvariti najveći nivo konkurencije. Ograničeni postupak, pregovarački sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje i dodjela javne nabavke konkursom se koriste kada zbog specifičnosti nabavke i posebnih uslova nije moguće sprovesti otvoreni postupak. Takođe, upoređujući procijenjenu vrijednost javnih nabavki u odnosu na ugovorenu vrijednost zaključuje se da je u toku 2018. godine ostvarena ušteda od 6%.

Tabela 13: Pregled Ugovora po vrstama predmeta javne nabavke sa procijenjenom i ugovorenom vrijednošću za nabavke male vrijednosti i hitne nabavke

Obrazac B	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
	Nabavke male vrijednosti	robe	50.553	30.470.168,12 eura
		usluge	42.054	27.684.623,39 eura
		radovi	2.315	12.530.935,73 eura
	Ukupno:		94.922	70.685.727,24 eura
Obrazac C	Hitne nabavke	robe	1.422	9.977.366,21 eura
		usluge	439	2.755.778,24 eura
		radovi	57	1.171.814,74 eura
	Ukupno:		1.918	13.904.959,19 eura

Podaci navedeni u ovoj tabeli ukazuju na čestu primjenu postupka nabavke male vrijednosti i hitne nabavke koje su u najvećoj mjeri primjenjivane za nabavku roba, dok su ugovorene vrijednosti za nabavku radova najniže.

Grafikon 4. Procentualni prikaz ugovorene vrijednosti po vrsti postupka za 2018.godinu

Grafikon 4 pokazuje da je učešće otvorenog postupka kao najtransparentnijeg 79%, ograničenog postupka 0.44%, pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanja poziva za javno nadmetanje 0.21% i dodjela javne nabavke konkursom 0.02%. Zbog ograničene konkurencije pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje karakteriše i povećan rizik od dogovaranja kako između naručioca i ponuđača, tako i među samim ponuđačima. Učešće pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u Crnoj Gori je 1.33% što je znatno manje u odnosu na njegovo učešće u zemljama Evropske unije koje se kreće oko 5% ukupne vrijednosti javnih nabavki.

Na osnovu podataka može se zaključiti da je na smanjenje učešća pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje važnu ulogu imao nadležni organ dajući saglasnost o ispunjenosti uslova i opravdanosti primjene ovog postupka.

3.8. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje

U tabeli koja slijedi dat je prikaz zahtjeva za davanje prethodne saglasnosti o ispunjenosti uslova za primjenu pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje.

Tabela 14: Zahtjevi za prethodnu saglasnost u 2018. godini

Pregled podnijetih zahtjeva za prethodnu saglasnost

Zahtjevi koji su usvojeni	43
Zahtjevi koji su odbijeni	29
Obustavljeni zahtjevi	7
Ukupan broj podnijetih zahtjeva	79

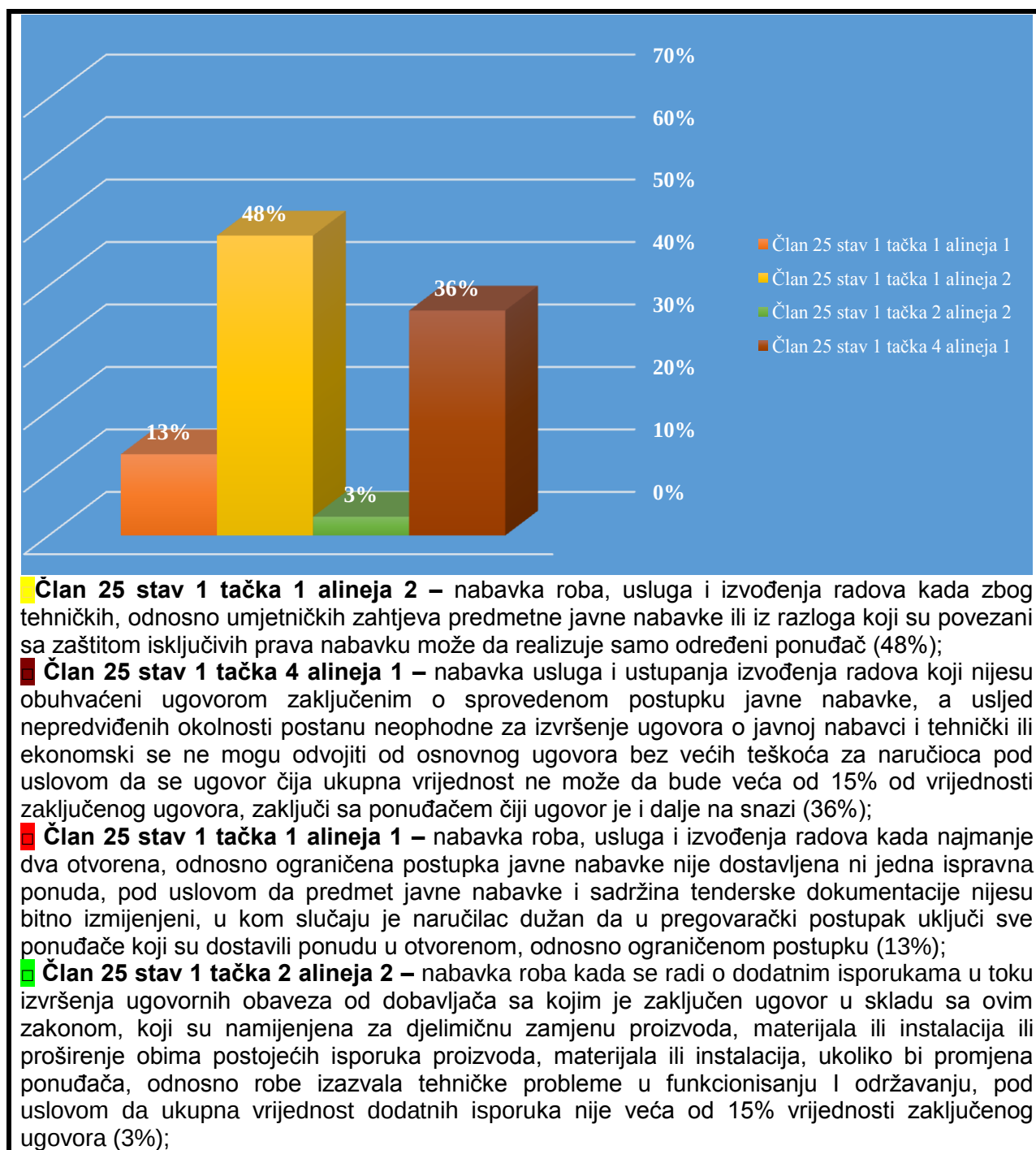
Tokom 2018. godine pristiglo je 79 zahtjeva za prethodnu saglasnost za nabavku roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti u iznosu od 4.198.722,74 eura. Nadležni organ je postupajući po navedenim zahtjevima odbio 29 zahtjeva iz razloga koji se odnose na neispunjavanje uslova propisanih Zakonom, nedostatka dokaza i nepotpune dokumentacije, dok su 43 podnijeta zahtjeva sadržala uslove, opravdane razloge i dokaze za primjenu ovog postupka i isti su usvojeni.

Tabela 15: Prikaz broja sprovedenih pregovaračkih postupaka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje sa procijenjenom vrijednošću

	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	Broj postupka	Procenat	Procijenjena vrijednost izražena u eurima	Procenat
1	Član 25 stav 1 tačka 1 alineja 1	6	14%	544.050,00	13%
2	Član 25 stav 1 tačka 1 alineja 2	21	49%	2.002.666,00	48%
3	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	3	7%	111.324,58	3%
4	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	13	30%	1.540.682,16	36%
Ukupno:		43		4.198.722,74	

Ugovorene javne nabavke pregovaračkim postupkom bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje učestvuju sa 1.33% u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti, što pokazuje da su naručioci upoznati sa zakonskom odredbom koja ovaj postupak uređuje, kao i svim elementima, uslovima i dokazima koji se moraju posjedovati da bi se sproveo navedeni postupak javne nabavke.

Grafikon 5. Pregled usvojenih zahtjeva za sprovođenje pregovaračkog postupka bez poziva za javno nadmetanje sa procentualnim prikazom zastupljenosti zakonskog osnova na kojima se zasnivaju

Grafikon 6. Uporedni pregled realizacije pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, prema broju ugovora i ukupnoj vrijednosti

Podaci navedeni u Grafikonu 6 pokazuju da je u 2018. godini, 6 ugovora zaključeno sprovođenjem pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, ugovorene vrijednosti u iznosu od 962.607,06 eura, što pokazuje smanjenu primjenu ovog postupka javne nabavke u odnosu na prethodne dvije godine.

3.9. Učešće domaćih i stranih ponuđača

U cilju potpunije informisanosti svih zainteresovanih za postupke javnih nabavki, nadležni organ naročito prati trend kretanja zaključenih ugovora sa ponuđačima čije je sjedište u Crnoj Gori, kao i zaključenih ugovora sa stranim ponuđačima.

Tabela 16: Prikaz ugovorenih vrijednosti na osnovu zaključenih ugovora sa domaćim i stranim ponuđačima

	Ugovorena vrijednost
Domaći ponuđači	417.018.294,23 eura
Strani ponuđači	32.355.113,70 eura
Ukupno:	449.373.407,93 eura

U ovoj tabeli je prikazan odnos između domaćih i stranih ponuđača prema ugovorenoj vrijednosti javnih nabavki na osnovu učešća u postupcima javnih nabavki u 2018. godini.

3.10. Pregled obustavljenih postupaka javnih nabavki

Shodno članu 105 Zakona o javnim nabavkama donijeto je i objavljeno 1.192 odluka o obustavljanju postupka javne nabavke.

U tabeli koja slijedi dat je broj donijetih i objavljenih odluka o obustavljanju postupka za period od 2016-2018. godine.

Tabela 17: Broj donijetih i objavljenih odluka o obustavljanju postupka

2016.	2017.	2018.
1.439	1.111	1.192

Uporednim prikazom broja donijetih i objavljenih odluka o obustavljanju postupka javne nabavke evidentan je manji broj obustavljenih postupaka javne nabavke u 2018. godini, u odnosu na 2016. godinu, dok je broj istih neznatno veći u 2018. godini nego u 2017. godini.

3.11. Prosječan broj ponuda po zaključenom ugovoru u postupcima javnih nabavki po godinama

Važan pokazatelj performansi javnih nabavki je intezitet konkurencije tj. prosječan broj pristiglih ponuda po postupku javne nabavke. U 2018. godini prosječan broj ponuda je 3.14 ponuda po postupku javne nabavke.

Tabela 18: Intezitet konkurencije za 2018. godinu

2018. godina		
Broj postupaka javnih nabavki	Broj prispjelih ponuda u postupku javne nabavke	Prosječan broj ponuda
2.692 ³	8.453	3.14

U 2018. godini sprovedeno je 2.692 postupka javnih nabavki u kojima je podnijeto ukupno 8.453 ponude. Na osnovu odnosa prispjelih ponuda i broja sprovedenih postupaka javnih nabavki izračunat je intezitet konkurencije za 2018. godinu koji iznosi prosječno 3.14 ponuda koje su pristigle u postupcima javnih nabavki.

Tabela 19: Intezitet konkurencije u postupcima javnih nabavki za prethodne dvije godine

Prosječan broj ponuda po tenderu

³ Broj postupaka sadržan u Obrascu A

2016.	2.21
2017.	2.66
2018.	3.14

Shodno pokazateljima koji su dati u tabeli koja je prikazana za period od tri godine primijećene su određene varijacije i odstupanja inteziteta konkurencije. U 2018. godini prosječni broj ponuda je 3,14 i bilježi porast u odnosu na prethodne godine.

3.12 Portal javnih nabavki

Nadležni organ je obavezan da uspostavlja i održava portal javnih nabavki radi obezbjeđenja transparentnosti javnih nabavki i promovisanja sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi. Svi korisnici portala, osim naručilaca, imaju mogućnost pretrage kompletne baze podataka objavljenih dokumenata bez prethodne registracije. Obaveza registracije korisnika je neophodna jedino za naručioce, koji tom prilikom prolaze kroz nekoliko obaveznih koraka.

U tabeli koja slijedi dat je prikaz objava za period od tri godine, pri čemu je u 2018. godini objavljeno 19.062 dokumenata.

Tabela 20: Ukupan broj objava za Portalu javnih nabavki, za period 2016-2018. godine

2016.	2017	2018
25.815	23.106	19.062

Smanjenje broja objavljenih dokumenata ne može se dovesti u vezu sa smanjenjem transparentnosti u postupcima javnih nabavke već isključivo sa izmjenom zakonodavnog okvira od juna 2017. godine, kojim se uvode nabavke male vrijednosti koje se u velikoj mjeri primjenjuju od strane obveznika primjene Zakona i za koje ne postoji zakonska obaveza objavljivanja dokumenata na Portalu javnih nabavki.

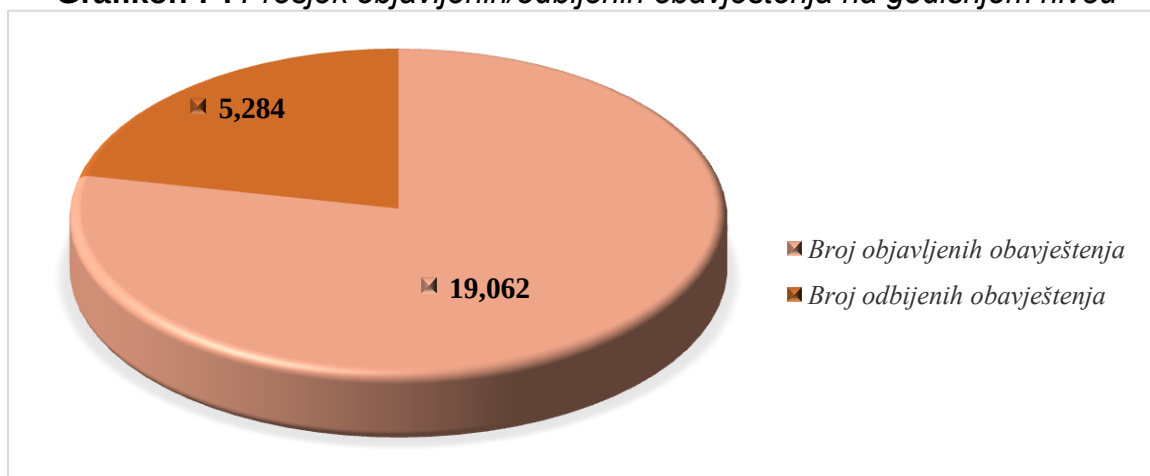
Tabela 21: Ukupan broj objavljenih/odbijenih obavještenja na Portalu javnih nabavki

Mjeseci 2018. godine	Broj objavljenih obavještenja	Broj odbijenih obavještenja	Dnevni prosjek objava obavještenja u mjesecu	Dnevni prosjek odbijenih objava obavještenja u mjesecu
1	2.261	638	102	29
2	1.950	402	88	18
3	2.373	504	107	23
4	2.667	503	121	22

5	1.712	402	77	18
6	1.348	390	61	13
7	1.321	407	60	18
8	1.122	374	50	17
9	932	328	42	15
10	1.095	424	49	19
11	1.058	479	48	21
12	1.223	433	55	19
Ukupno:	19.062	5.284	71	19
Prosjek objavljenih/odbijenih obavještenja na godišnjem nivou				

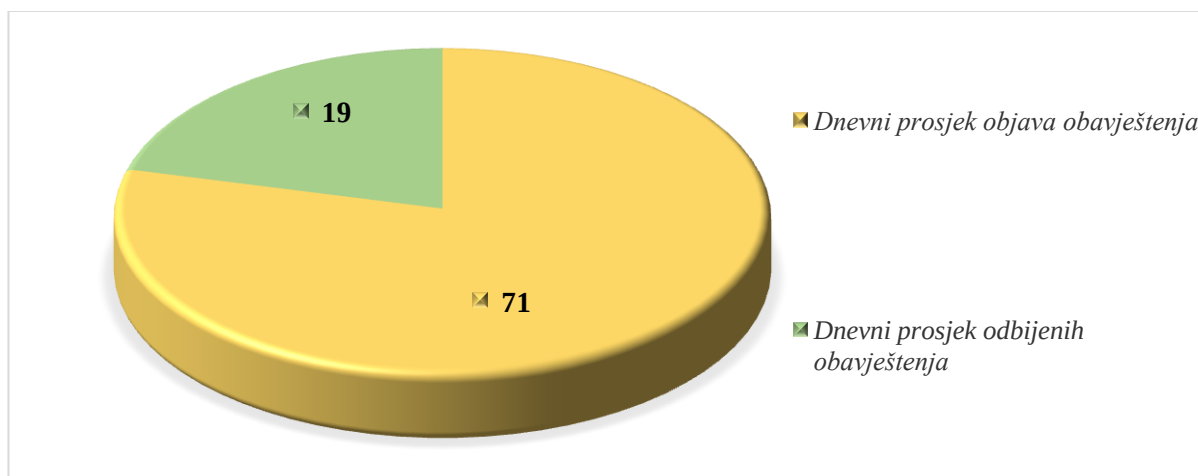
U tabeli 21 prikazani su podaci o ukupnom broju obavještenja na portalu javnih nabavki u 2018. godini i njihovoj strukturi: broju objavljenih, odbijenih (obavještenja koja nijesu ispunila zakonsku obavezu), podaci o dnevnom prosjeku objavljenih/odbijenih obavještenja u toku mjeseca kao i podaci o godišnjem prosjeku objavljenih/odbijenih obavještenja. Takođe, prikazano je da je najviše nepravilnosti utvrđeno početkom godine iz razloga što se u tom periodu vrši objava i kontrola planova javnih nabavki, čija objava predstavlja zakonsku obavezu za sve obveznike primjene Zakona o javnim nabavkama.

Grafikon 7 . Prosjeak objavljenih/odbijenih obavještenja na godišnjem nivou

U ovom grafikonu prikazan je podatak od 19062 obavještenja koja su objavljena i 5284 koja su odbijena i nijesu objavljena na Portalu javnih nabavki u 2018. godini. Na osnovu pomenutog broja procentualni prikaz prvobitno poslatih dokumenata, koji nije ispunjavao zakonsku regulativu, tj. nijesu bili u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, je 27,7%.

Grafikon 8. Prosjeak objavljenih/odbijenih obavještenja na dnevnom nivou

U 2018. godini na dnevnom nivou objavljeno je 90 dokumenata nad kojima je prethodno izvršena provjera usklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

Zaključne informacije

Na osnovu analize podataka o javnim nabavkama u 2018. godini zaključuje se sljedeće:

- Na listi naručilaca nalazi se 625 obveznika primjene Zakona;
- Naručioci su u 2018. godini ugovorili 449.373.407,93 eura za javnu nabavku roba, usluga i radova;
- Naručioci su u 2018. godini ugovorili 535.112.568,90 eura za nabavku roba, usluga i radova, uključujući nabavke električne energije i uglja;
- Učešće ugovorenih javnih nabavki u BDP je 9,7%, a učešće nabavki je 11.58%;
- Obveznici primjene Zakona su najčešće koristili otvoreni postupak javne nabavke (79%), nabavke male vrijednosti (16%), hitne nabavke (3,09%) i pregovarački bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje (1,33%);

- Intezitet konkurencije, tj. prosječan broj ponuda po jednom postupku javne nabavke iznosio je 3,14 i ima uzlazni trend rasta u odnosu na prethodnu godinu;
- Tokom 2018. godine na portalu javnih nabavki objavljeno je 1.192 odluka o obustavljanju postupka;
- Portal javnih nabavki karakteriše rastući broj korisnika na dnevnom nivou i kreće se u rasponu od 2.000 do 2.200;
- Na portal-u je dnevno objavljen 71 dokument, odnosno 19.062 dokumenata godišnje.

Smjernice za unaprjeđenje monitoringa i izvještavanja

- Uspostavljanje i jačanje dobre prakse

Javne nabavke su oblast od posebne važnosti za državu i njenu ekonomiju, istovremeno je to oblast koja se najviše vrednuje kod međunarodnih institucija, kada ocjenjuju stepen korupcije u zemlji. U budućnosti Crna Gora mora poboljšati neke elemente da bi sistem javnih nabavki bolje funkcionisao, kako u samoj izradi novog zakonodavnog okvira usklađenog sa direktivama Evropske unije iz 2014. godine, tako i u njegovoj praktičnoj primjeni, povećanju discipline većim angažovanjem svih subjekata u javnim nabavkama, realizaciji javnih nabavki, jačanjem sektora za obuku nadležnog organa, jačanjem kontrolnih mehanizama, smanjenjem formalizma u javnim nabavkama, umrežavanjem institucija sistema koje izdaju različite vrste dokaza i povećanjem motivisanosti zaposlenih u javnim nabavkama.

Uspostavljanje i jačanje dobre prakse može se ostvariti jačanjem administrativnih kapaciteta naručioca kroz tehničku opremljenost i kadrovsku osposobljenost, povećanjem broja zaposlenih na poslovima javnih nabavki, uspostavljanjem službi za javne nabavke, boljom organizacijom samih naručilaca, obukama i jačanjem profesionalizma, većim stepenom praćenja realizacije ugovorenih nabavki.

- Aktivnosti na povećanju inteziteta konkurencije

U ovom pogledu Crna Gora je ostvarila povoljnu strukturu, tako da je učešće otvorenog postupka javne nabavke u vrijednosti nabavke velike vrijednosti 79.00 %, a učešće pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva svega 1,33 %, čime su stvoreni povoljni uslovi za slobodno djelovanje konkurencije.

U narednom periodu treba unaprijediti praksu u sprovođenju višefaznih postupaka, kao i intenzivnije primjene okvirnih sporazuma kako bi se ostvarili povoljniji efekti nabavke. Dosadašnja praksa sprovođenja postupaka bila je da naručioci kao po pravilu prihvataju ponuđenu cijenu, a smatrajući da nemaju mehanizme da obezbijede uslove u kojima bi ponude predstavljale bolju ravnotežu između cijene i drugih uslova kupovine. Iskustvo zemalja Evropske unije pokazuje, međutim, da u procesu višefaznih postupaka postoje značajne mogućnosti za poboljšanje uslova kupovine, kao i korišćenje okvirnih sporazuma kojima se obezbjeđuje veći stepen konkurencije između ponuđača.

- Jačanje monitoringa i mehanizama za sprečavanja i otkrivanje korupcije u javnim nabavkama

Neregularnosti i korupcija u javnim nabavkama ne donose samo gubitak u novcu (u javnim sredstvima), već utiču i na to da se nabavljaju robe, usluge i radovi koji svojim karakteristikama, kvalitetom i rokovima isporuke ne odgovaraju potrebama naručioca, a nerijetko se dešava da se isporuči samo dio ugovorenog ili da isporuka u cjelini izostane.

Suzbijanje neregularnosti i korupcije u javnim nabavkama mora se, dakle, sprovoditi kroz različite mjere koje prožimaju sve faze procesa javne nabavke: planiranje, sprovođenje postupka javne nabavke i izvršenje ugovora. Sistem javnih nabavke trebalo bi da obezbijedi efikasnu prevenciju neregularnosti i korupcije, te da omogući njeno efikasnije sankcionisanje ukoliko se pojavi. Zbog toga se pitanje suzbijanja neregularnosti i korupcije ne može smatrati isključivo pitanjem sprovođenja nekih posebnih mjera, već kao cilj koji se ostvaruje kroz različite aspekte reforme sistema javnih nabavki, kao što je, na primjer, povećanje transparentnosti, ali svakako i bolje informisanje javnosti i veći stepen edukacije svih aktera u postupcima javnih nabavki.

U ovom dijelu važnim se ističu i preporuke Evropske komisije, kao i Svjetske banke, u dijelu monitoringa sistema javnih nabavki, kroz neophodnost sprovođenja mjera kontinuiranog praćenja. Shodno tome novi regulatorni okvir predviđa praćenje i izvještavanje na polugodišnjem nivou od strane Ministarstva finansija, sa posebnim osvrtom na efikasnost realizacije nabavki.

- Promovisanje značaja istraživanja tržišta i planiranja javnih nabavke

Predmet posebnog nadzora, u narednom periodu, osloniće se na realizaciju plana javnih nabavki, koji je osnova za realizaciju svake konkretne nabavke. Dalje, plan nije samo dokument koji služi potrebama naručioca, već upustvo zainteresovanim licima o planiranim javnim nabavkama. U tom dijelu važno je u što većem stepenu se pridržavati planom predviđenih nabavki sa što je moguće manjim stepenom izmjena. Isto tako, uglavnom se ne vrši ozbiljnije istraživanje tržišta, prije započinjanja postupka, ne obezbjeđuju se informacije o potencijalnim ponuđačima, intenzitetu konkurencije, prisutnosti rizika dogovaranja između ponuđača, što je sve bitno da bi mogla da se planira vrsta postupka u kome će se sprovesti nabavka, kao i način na koji će se odrediti tehničke specifikacije i ostali elementi tenderske dokumentacije.

Trebalo bi, takođe, naručioce obavezati da usvoje određene standarde koji će sadržati mjerila za procjenu potrebe da se nešto nabavlja, da se nabavlja u određenim količinama ili određenog kvaliteta.

- Značajnije praćenje i kontrola izvršenja ugovora

Praćenje i kontrola izvršenja ugovora je od velikog značaja za javne nabavke. To je aktivnost kojoj u narednom periodu treba posvetiti posebnu pažnju, kako jačanjem kontrole unutar naručilaca, tako i jačanjem eksterne kontrole u skladu sa zakonom.

Sistematično i redovno praćenje izvršenja ugovora može da ukaže na pojave koje mogu da obesmisle svrsishodnost javne nabavke i da ukažu na određene koruptivne tendencije. Naime, ne smije se dozvoliti promjena predmeta nabavke na taj način što će ponuđač isporučiti nešto što je slabijeg kvaliteta i tehničkih karakteristika u odnosu na ono što je ponuđeno ili nešto što nije ni predviđeno ugovorom o javnoj nabavci. Isto tako, ne smije se dozvoliti ni promjena ugovorene količine robe koja će biti isporučena, odnosno promjena ugovorenog obima radova ili usluga, niti dozvoliti neopravdano produženje rokova realizacije ugovora, kao ni ostale promjene koje predstavljaju izmjenu ponuđenih uslova, na osnovu kojih je ponuda izabrana kao najpovoljnija. Svakako, važno je i pitanje da li naručioci realizuju sredstva finansijskog obezbeđenja ili ugovorne kazne ukoliko ponuđači ne ispunjavaju svoje obaveze iz zaključenog ugovora o javnoj nabavci.

- Uvođenje elektronskih javnih nabavke – e-procurement

Uvođenje elektronskih javnih nabavki preduslov je daljeg razvoja politike javnih nabavki u Crnoj Gori. Uvažavajući preporuke Evropske komisije, e-javne nabavke jesu i osnova za dalje napredovanje u pregovaračkom procesu, ali i dobar iskorak u smanjenju zloupotreba, jačanju mehanizama za izvještavanje, kao i podrška efikasnijem nadzoru i monitoringu.

Kako je ovaj projekat već u fazi razvoja, a biće u primjeni u Crnoj Gori od 2021. godine u punom kapacitetu, neophodno je pripremiti kako naručioce tako i ponuđače na novi način funkcionisanja javnih nabavki. Navedeno je posebno važno jer će i novi Zakon

unijeti značajne novine u sistem javnih nabavki, što uz primjenu e-javnih nabavki, u značajnom doprinosi modernizaciji i efikasnosti javnih nabavki.

- Poboljšanje izvještavanja o sprovedenim postupcima javnih nabavki

Uočena je potreba da se na drugačiji i sveobuhvatniji način prikupljaju određeni statistički podaci o sprovedenim postupcima javnih nabavki, kao i podaci o pokazateljima efikasnosti cjelokupnog sistema javnih nabavki, koje trenutno, zbog važećih podzakonskih akata kojim je uređeno evidentiranje podataka i dostavljanje istih, ne posjeduje nadležni organ. U tom smislu, Ministarstvo finansija će u narednom periodu, posle usvajanja novog Zakona, ukazati na potrebu da podzakonskim aktima kojima će biti uređeno evidentiranje podataka od strane naručilaca, kao i dostavljanje istih nadležnom organu, budu obuhvaćeni i sljedeći podaci:

- ✓ *Učešće kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda u postupcima javnih nabavki (kod kojih se izbor ponuđača ne vrši samo na osnovu cijene);*
- ✓ *Broj i vrijednost zaključenih okvirnih sporazuma;*
- ✓ *Broj postupaka u kojima je primljena jedna ponuda;*
- ✓ *Broj postupaka koji su podijeljeni po partijama;*
- ✓ *Podaci o učešću malih i srednjih preduzeća u javnim nabavkama;*
- ✓ *Podaci o izuzećima od primjene Zakona;*
- ✓ *Aktivnosti u dijelu zelenih javnih nabavki;*
- ✓ *Aktivnosti u dijelu socijalno odgovornih nabavki.*

Navedeni podaci će omogućiti nadležnom organu da za naredni izveštajni period sačini još sadržajniji izveštaj, sa dodatnim preporukama i planiranim aktivnostima za unaprjeđenje sistema javnih nabavki. Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori utiče na podizanje nivoa transparentnosti i efikasnosti sistema javnih nabavki za ponuđače i naručioce, dok u isto vrijeme predstavlja i značajan osnov za otklanjanje eventualnih nepravilnosti.

Cilj ovog izvještaja je da svi učesnici u procesu javnih nabavki dobiju sve potrebne informacije kako bi se mogući problemi prevazišli u svrhu javnog interesa.

PRILOZI

Prilog 1. *Ukupne ugovorene javne nabavke po naručiocima čija ukupna ugovorena vrijednost prelazi 500.000,00 eura*

Naziv organizacije	Ugovorena vrijednost
Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Podgorica	46.650.961,12 eura
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	40.458.192,33 eura
Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. – Podgorica	40.386.000,88 eura
Direkcija za saobraćaj	38.493.938,03 eura
Uprava za imovinu	21.501.024,95 eura
Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	20.465.140,98 eura
Ministarstvo unutrašnjih poslova - Podgorica	18.682.603,03 eura

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

Glavni grad Podgorica	18.452.427,95 eura
JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	16.744.198,63 eura
Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	16.294.105,28 eura
Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore „MONTEFARM“ - Podgorica	14.153.144,70 eura
Radio i televizija Crne Gore - Podgorica	12.432.699,09 eura
Ministarstvo odbrane - Podgorica	7.776.824,85 eura
Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	5.520.814,66 eura
Opština Budva	4.608.083,10 eura
Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	3.832.223,84 eura
Ministarstvo finansija - Podgorica	3.355.922,56 eura
Opština Bar	3.166.129,81 eura
Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora	3.035.639,40 eura
Ministarstvo pravde - Podgorica	2.954.294,92 eura
Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	2.945.861,94 eura
JZU Opšta bolnica - Berane	2.862.398,92 eura
Putevi d.o.o. u reorganizaciji - Podgorica	2.824.273,65 eura
Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Podgorica	2.667.129,33 eura
Opština Pljevlja	2.610.663,84 eura
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	2.587.527,16 eura
Ministarstvo javne uprave	2.583.903,10 eura
Univerzitet Crne Gore - Podgorica	2.531.478,89 eura
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	2.454.364,37 eura
JU Dom učenika i studenata - Podgorica	2.429.569,36 eura
Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice d.o.o.	2.375.761,10 eura
Opština Tivat	2.362.665,48 eura
ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore - Podgorica	2.358.368,31 eura
Sudski savjet Crne Gore	2.287.838,45 eura
Monteput d.o.o. - Podgorica	2.110.877,92 eura
PIO d.o.o. - Ulcinj	2.098.244,86 eura
Opština Rožaje	1.854.438,31 eura
Komunalno d.o.o. - Budva	1.823.784,18 eura

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	1.817.412,98 eura
Čistoća d.o.o. - Podgorica	1.775.054,76 eura
Pošta Crne Gore - Podgorica	1.774.047,16 eura
JU Srednja elektro - ekonomska škola - Bijelo Polje	1.733.691,00 eura
Centralna banka Crne Gore - Podgorica	1.694.593,72 eura
Komunalne usluge d.o.o. - Podgorica	1.490.842,25 eura
Opština Bijelo Polje	1.479.461,67 eura
JP za upravljanje morskim dobrom Crne Gore - Budva	1.472.872,09 eura
Opština Herceg Novi	1.443.289,64 eura
Ministarstvo prosvjete - Podgorica	1.428.483,17 eura
Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1.411.590,92 eura
Opština Nikšić	1.387.866,77 eura
Prijestonica Cetinje	1.286.892,01 eura
Željeznička infrastruktura Crne Gore - Podgorica	1.284.058,80 eura
Montecargo a.d. - Podgorica	1.181.883,55 eura
Skupština Crne Gore - Podgorica	1.084.308,54 eura
JU za odmor i rekreaciju djece „Lovćen - Bečići" - Cetinje	1.026.133,86 eura
JU Srednja stručna škola „Sergije Stanić" -Podgorica	980.302,76 eura
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija-Podgorica	959.827,58 eura
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	915.340,11 eura
JZU Opšta bolnica - Nikšić	912.300,47 eura
JU Dom starih „Grabovac" – Risan, Kotor	907.979,42 eura
Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	873.140,44 eura
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	863.039,99 eura
Zavod za transfuziju krvi Crne Gore - Podgorica	860.945,96 eura
JU Druga osnovna škola - Budva	830.211,94 eura
JPU „Đina Vrbica" - Podgorica	821.574,17 eura
Turistička organizacija - Budva	818.730,99 eura
Opština Žabljak	790.856,94 eura
JZU Opšta bolnica „Blažo Orlandić" - Bar	747.053,55 eura
JP Komunalne djelatnosti - Bar	733.985,82 eura

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Andrijevića	724.233,03 eura
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Herceg Novi	723.957,09 eura
JP Regionalni vodovod „Crnogorsko primorje“ - Budva	697.770,87 eura
JPU „Ljubica Popović“ - Podgorica	697.609,71 eura
Nacionalna turistička organizacija Crne Gore - Podgorica	674.769,30 eura
Tužilački savjet Crne Gore	664.421,34 eura
Agencija za stanovanje d.o.o. - Podgorica	657.918,45 eura
Montenegro bonus - Cetinje	650.990,14 eura
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja (PIO) Crne Gore	637.648,79 eura
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Kotor	637.230,08 eura
Zavod za zapošljavanje Crne Gore - Podgorica	622.279,77 eura
Deponija d.o.o. - Podgorica	614.761,89 eura
JU Narodni muzej Crne Gore - Cetinje	578.623,88 eura
JKP „Komunalno Nikšić“ - Nikšić	558.811,90 eura
Uprava za inspeksijske poslove - Podgorica	545.666,79 eura
Sportski objekti d.o.o. - Podgorica	534.403,77 eura
Komunalno „Lim“ d.o.o. – Bijelo Polje	525.504,62 eura
Vodovod d.o.o. - Pljevlja	512.748,33 eura
JP za nacionalne parkove Crne Gore - Podgorica	507.979,61 eura

Prilog 2: Ugovori sa najvećim ugovorenim vrijednostima u 2018. godini

Naziv naručioca	Ugovorena vrijednost izražena u eurima	Država ponuđača	Naziv ponuđača
CEDIS doo Podgorica	12.399.304,73	Crna Gora	Zajednička ponuda Mezon, Electro team i Ramel
Radio i televizija Crne Gore Podgorica	10.540.478,19	Austrija	BFE Studio und Medien Systeme GmbH
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	9.986.402,49	Crna Gora	"MEHANIZACIJA I PROGRAMAT"AD Nikšić
Glavni grad Podgorica	9.870.035,75	Crna Gora	Bemax doo
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	8.788.888,88	Crna Gora	»Novi volvox« d.o.o. Podgorica
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	8.689.943,21	Crna Gora	"TEHNOPUT - MNE" d.o.o. Podgorica

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

Ministarstvo održivog razvoja i turizma	7.988.888,88	Crna Gora	Novi volvox doo Podgorica
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	6.979.261,54	Crna Gora	"BEMAX" DOO Podgorica
Glavni grad Podgorica	5.798.320,00	Crna Gora	Konzorcijum Crnagoraput ad i Bemax doo
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	3.888.888,88	Crna Gora	Novi Volvox doo Podgorica
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	3.596.004,22	Crna Gora	Tim company doo Pljevlja
Uprava za imovinu	3.299.000,00	Crna Gora	Business city d.o.o.
Uprava za imovinu	2.999.469,00	Crna Gora	Termo - Tim PG d.o.o.
Ministarstvo unutrašnjih poslova	2.899.994,90	Španija	"Air Traktor Evrope" Španija
Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore „MONTEFARM" Podgorica	2.849.670,50	Crna Gora	Farmegra doo
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	2.799.988,85	Crna Gora	"BEMAX" DOO Podgorica
CEDIS doo Podgorica	2.621.150,40	Crna Gora	Konzorcijum Mezon i Energat S doo Danilovgrad
JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	2.610.817,00	Crna Gora	PDG Professional Development Group d.o.o. Podgorica
Uprava za imovinu	2.462.502,23	Crna Gora	Jugopetrol AD
Ministarstvo unutrašnjih poslova	2.144.224,44	Crna Gora	"S-Leasing" d.o.o. Podgorica
Ministarstvo unutrašnjih poslova	2.130.628,50	SAD	"Entrust Datacard Corporation" SAD
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	1.901.841,58	Crna Gora	"CRNAGORAPUT" AD Podgorica
PIO Ulcinj	1.897.883,77	Crna Gora	Eurozox d.o.o., Danilovgrad
Ministarstvo rada i socijalnog staranja	1.849.261,43	Crna Gora	Konzorcijum LD Gradnja-Ramel-Foresta-Ening-Primavera-Decom Montenegro
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	1.798.000,00	Crna Gora	"TEHNOPUT-MNE"d.o.o. Podgorica
Zdravstvena ustanova Apoteke Crne Gore „MONTEFARM" Podgorica	1.704.227,52	Crna Gora	Glosarij doo
Uprava za imovinu	1.698.994,51	Crna Gora	Zajednička ponuda Čelebic rent d.o.o. I Čelebić d.o.o.
EPCG AD Nikšić	1.607.690,00	Srbija	J Černi &Energoprojekt
Ministarstvo unutrašnjih poslova	1.604.790,00	Crna Gora	"Jugopetrol" AD Podgorica
Ministarstvo održivog razvoja	1.543.162,76	Crna Gora	Toškovići doo Podgorica

Izvještaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

i turizma			
-----------	--	--	--

Prilog 3. Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za ministarstva za 2018. godinu

Redni broj	Naziv naručioca	UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST (Plan javnih nabavki za 2018. godinu)				UGOVORENE NABAVKE (Izveštaj o javnim nabavkama za 2018. godinu)			
		Robe	Radovi	Usluge	Ukupno:	Obrazac A	Nabavke male vrijednosti	Hitne nabavke	Ukupno:
1	Ministarstvo kulture - Cetinje	110.600,00 €	0,00 €	204.200,00 €	314.800,00 €	97.517,30 €	142.752,42 €	0,00 €	240.269,72 €
2	Ministarstvo ekonomije - Podgorica	77.161,50 €	0,00 €	163.000,00 €	240.161,50 €	87.266,74 €	197.106,15 €	0,00 €	284.372,89 €
3	Ministarstvo finansija - Podgorica	1.157.362,78 €	275.230,00 €	3.743.908,33 €	5.176.501,11 €	2.642.586,70 €	616.535,86 €	96.800,00 €	3.355.922,56 €
4	Ministarstvo sporta	100.000,00 €	36.800,00 €	110.800,00 €	247.600,00 €	0,00 €	142.118,07 €	0,00 €	142.118,07 €
5	Ministarstvo nauke - Podgorica	23.725,38 €	0,00 €	76.472,00 €	100.197,38 €	25.000,00 €	60.787,62 €	0,00 €	85.787,62 €
6	Ministarstvo odbrane - Podgorica	3.973.400,00 €	1.105.000,00 €	2.953.631,00 €	8.032.031,00 €	7.135.207,78 €	641.617,07 €	0,00 €	7.776.824,85 €
7	Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Podgorica	2.915.436,27 €	129.958.000,00 €	10.902.045,40 €	143.775.481,67 €	45.022.822,51 €	1.628.138,61 €	0,00 €	46.650.961,12 €
8	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	942.234,20 €	153.000,00 €	1.655.192,19 €	2.750.426,39 €	1.461.254,65 €	560.757,23 €	565.515,28 €	2.587.527,16 €

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

9	Ministarstvo pravde - Podgorica	1.883.600,00 €	54.600,00 €	408.000,00 €	2.346.200,00 €	2.551.186,08 €	403.108,84 €	0,00 €	2.954.294,92 €
10	Ministarstvo prosvjete - Podgorica	3.294.000,00 €	435.000,00 €	500.500,00 €	4.229.500,00 €	1.132.191,93 €	296.291,24 €	0,00 €	1.428.483,17 €
11	Ministarstvo javne uprave	111.975,00 €	0,00 €	3.192.950,00 €	3.304.925,00 €	2.505.160,00 €	78.743,10 €	0,00 €	2.583.903,10 €
12	Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Podgorica	971.507,56 €	7.735.615,08 €	192.683,90 €	8.899.806,54 €	1.967.661,43 €	699.467,90 €	0,00 €	2.667.129,33 €
13	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	558.093,63 €	248.743.000,00 €	8.149.232,88 €	257.450.326,51 €	39.219.294,15 €	643.676,27 €	595.221,91 €	40.458.192,33 €
14	Ministarstvo unutrašnjih poslova - Podgorica	20.704.469,30 €	1.219.000,00 €	6.903.579,00 €	28.827.048,30 €	16.824.282,49 €	1.665.364,79 €	192.955,75 €	18.682.603,03 €
15	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija - Podgorica	414.710,00 €	0,00 €	484.941,84 €	899.651,84 €	301.757,07 €	658.070,51 €	0,00 €	959.827,58 €
16	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - Podgorica	44.480,00 €	0,00 €	139.370,00 €	183.850,00 €	70.000,00 €	41.544,48 €	0,00 €	111.544,48 €
17	Ministarstvo zdravlja - Podgorica	85.150,00 €	0,00 €	171.400,00 €	256.550,00 €	17.000,00 €	131.081,62 €	0,00 €	148.081,62 €

Prilog 4. Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki na nivou lokalnih samouprava za 2018. godinu

Redni broj	Naziv naručioca	UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST (Plan javnih nabavki za 2018. godinu)				UGOVORENE NABAVKE (Izveštaj o javnim nabavkama za 2018. godinu)			
		Robe	Radovi	Usluge	Ukupno:	Obrazac A	Nabavke male vrijednosti	Hitne nabavke	Ukupno:
1	Opština Andrijevica	89.000,00 €	275.000,00 €	106.000,00 €	470.000,00 €	0,00 €	171.616,42 €	0,00 €	171.616,42 €
2	Opština Bar	654.600,00 €	6.079.750,00 €	1.196.550,00 €	7.930.900,00 €	2.367.489,29 €	798.640,52 €	0,00 €	3.166.129,81 €
3	Opština Berane	362.715,00 €	300.682,82 €	162.990,00 €	826.387,82 €	294.146,41 €	101.644,63 €	0,00 €	395.791,04 €
4	Opština Bijelo Polje	486.800,00 €	2.472.900,00 €	416.100,00 €	3.375.800,00 €	866.771,00 €	572.653,47 €	40.037,20 €	1.479.461,67 €
5	Opština Budva	1.669.397,54 €	8.856.485,95 €	1.961.671,43 €	12.487.554,92 €	3.703.964,23 €	642.138,35 €	261.980,52 €	4.608.083,10 €
6	Prijestonica Cetinje	411.400,00 €	690.000,00 €	1.750.000,00 €	1.276.400,00 €	951.904,09 €	334.987,92 €	0,00 €	1.286.892,01 €
7	Opština Danilovgrad	374.230,00 €	20.000,00 €	194.750,00 €	588.980,00 €	261.322,11 €	190.790,22 €	0,00 €	452.112,33 €
8	Opština Gusinje	41.500,00 €	483.000,00 €	87.650,00 €	612.150,00 €	294.741,37 €	84.866,96 €	0,00 €	379.608,33 €
9	Opština Herceg Novi	349.900,00 €	3.399.700,00 €	739.700,00 €	4.489.300,00 €	425.452,99 €	1.017.836,65 €	0,00 €	1.443.289,64 €
10	Opština Kolašin	52.880,00 €	700,00 €	55.500,00 €	109.080,00 €	35.975,50 €	55.573,91 €	0,00 €	91.549,41 €
11	Opština Kotor	386.462,00 €	16.000,00 €	241.750,00 €	644.212,00 €	339.745,01 €	148.361,48 €	0,00 €	488.106,49 €
12	Opština Mojkovac	0,00 €	391.000,00 €	0,00 €	391.000,00 €	179.000,59 €	281.918,50 €	0,00 €	460.919,09 €

Izveštaj o javnim nabavkama u Crnoj Gori za 2018. godinu

13	Opština Nikšić	432.330,00 €	1.042.000,00 €	267.500,00 €	1.741.830,00 €	1.069.112,35 €	290.604,42 €	28.150,00 €	1.387.866,77 €
14	Opština Petnjica	158.500,00 €	126.000,00 €	6.600,00 €	291.100,00 €	202.077,39 €	76.244,99 €	0,00 €	278.322,38 €
15	Opština Plav	90.200,00 €	306.000,00 €	163.080,00 €	559.280,00 €	40.000,00 €	123.004,31 €	0,00 €	163.004,31 €
16	Opština Plužine	93.550,00 €	464.650,00 €	107.890,00 €	666.090,00 €	111.042,49 €	227.947,47 €	0,00 €	338.989,96 €
17	Opština Pljevlja	842.000,00 €	2.800.000,00 €	270.831,00 €	3.912.831,00 €	2.066.283,36 €	496.986,88 €	47.393,60 €	2.610.663,84 €
18	Opština Rožaje	32.100,00 €	2.113.032,00 €	154.950,00 €	2.300.082,00 €	1.007.252,00 €	834.812,31 €	12.374,00 €	1.854.438,31 €
19	Opština Šavnik	120.300,00 €	654.400,00 €	123.400,00 €	898.100,00 €	180.940,20 €	128.424,70 €	0,00 €	309.364,90 €
20	Opština Tivat	767.200,00 €	7.065.000,00 €	204.200,00 €	8.036.400,00 €	1.960.786,08 €	187.328,55 €	214.550,85 €	2.362.665,48 €
21	Opština Ulcinj	511.900,00 €	8.916.500,00 €	961.000,00 €	10.389.400,00 €	258.295,05 €	117.658,37 €	0,00 €	375.953,42 €
22	Opština Žabljak	84.740,00 €	578.860,00 €	82.350,00 €	745.950,00 €	412.941,16 €	377.915,78 €	0,00 €	790.856,94 €

Prilog 5: Naručioci koji u toku 2018. godine nijesu objavili plan javnih nabavki na Portalu javnih nabavki

Redni broj	NAZIV INSTITUCIJE
1	Lokalni javni emiter Radio Andrijevića
2	Ekokatun „Štavna“ d.o.o. – Andrijevića
3	JZU Dom zdravlja - Andrijevića
4	JU OŠ „Milić Keljanović“ – Konjuhe, Andrijevića
5	JP za uzgoj, zaštitu i lov divljači „Rumija“
6	Centar za kulturu Berane
7	Polimski muzej Berane
8	JU OŠ „Vukašin Radunović“ - Berane
9	JU OŠ „Vladislav R. Korać“ - Štitari, Berane
10	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Budva
11	Preduzeće za konsalting i inženjering BSP d.o.o. – Budva
12	JU OŠ „Šunjo Pešikan“ – Trešnjevo, Cetinje
13	Društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači i riba d.o.o. - Danilovgrad
14	Lokalni javni emiter „Radio Danilovgrad“
15	Agencija za razvoj i zastiti Orijena
16	JU ŠOMO - Herceg Novi
17	NF „Kotorski festival pozorišta za djecu“ - Kotor
18	Turistička organizacija - Plav
19	JU Centar za kulturu - Plužine
20	JU OŠ „Bečko Jovović“ - Stabna, Plužine
21	Turistička organizacija Glavnog grada Podgorice
22	Centar za posredovanje
23	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. - Podgorica
24	Fudbalski klub „Budućnost“ a.d. – Podgorica
25	Stomatološka komora Crne Gore
26	JU za smještaj djece i mladih „Ljubović“ - Podgorica
27	Komisija za koncesije - Podgorica
28	Komisija za tržište kapitala
29	Uprava pomorske sigurnosti i upravljanje lukama
30	Plodovi Crne Gore a.d. - Podgorica
31	Savjet za privatizaciju i kapitalne projekte - Podgorica
32	Socijalni savjet Crne Gore
33	Zavod za intelektualnu svojinu - Podgorica
34	JU OŠ „18. oktobar“ – Bioče, Podgorica
35	JU OŠ „Jedinstvo“ - Skorać, Podgorica
36	JU OŠ „Mahmut Lekić“ - Tuzi, Podgorica
37	JU OŠ „Šćepan Đukić“ - Lijeva Rijeka, Podgorica
38	JU Zavičajni muzej „Ganića kula“ - Rožaje
39	JU OŠ „Mustafa Pećanin“ - Rožaje
40	Agencija za izgradnju i razvoj Ulcinja d.o.o
41	JU OŠ „Bedri Elezaga“ – Vladimir, Ulcinj
42	Centar za razvoj durmitorskog područja d.o.o. – Žabljak

